

II. Wstępne próby dzielności dla ogierów

2.1. Próba zaprzęgowa

2.1.1. Próbę przeprowadza się w wozie konnym na ogumionych kołach lub bryczce czterokołowej. Do próby należy wybrać odcinek polnej, piaszczystej drogi o nieubitej nawierzchni, dopuszcza się podłoże trawiaste. Ogiera zaprzęgają nie mniej niż 2 osoby, ale nie więcej niż 3. Bat dozwolony jest tylko do kontrolowania konia, brutalne użycie bata powoduje dyskwalifikację. W próbie tej nie należy wymagać od konia szczytowych wysiłków, a wynik jej trzeba ocenić na podstawie chęci konia do uciążu i jego zachowania w czasie próby.

2.1.2. Schemat próby:

2.1.2.a. zaprzęgnięcie konia do wozu lub bryczki;

2.1.2.b. ruszenie stępem na dystans min 20 m;

2.1.2.c. zatrzymanie konia na 20 s;

2.1.2.d. ruszenie stępem na dystans min 20 m;

2.1.2.e. zatrzymanie konia na 20 s;

2.1.2.f. ruszenie stępem na dystans nie mniejszy niż 10 m, podjechanie do Komisji i zakończenie próby.

2.1.3. Punktuje się za sposób ciągnięcia, ruszanie z miejsca oraz zachowanie konia podczas zatrzymania i w pozycji stój.

2.1.4. Punkty przyznaje się według poniższej skali.

RUSZANIE I SPOSÓB CIĄNIĘCIA (skala co 1,0 pkt.):

5 pkt –koń ciągnie chętnie, trzy razy rusza bez szarpania, spokojnie wkładając się w uprzęż;

4 pkt –koń ciągnie chętnie, ale z pewnym wysiłkiem lub ciągnie nerwowo, ale rusza bez szarpania;

3 pkt – koń ciągnie chętnie, ale rusza z pewnym szarpaniem;

2 pkt – koń ciągnie z szarpaniem, z dużym wysiłkiem, z kilkoma próbami ruszania, przy ruszaniu kręci się i jest niespokojny;

1 pkt – koń kilka razy przykłada się do ciągnięcia z szarpaniem, z cechami nerwowego zachowania się i z trudem pokonuje opór wozu (bryczki).

ZATRZYMANIE I POZYCJA NA STÓJ (skala co 1,0 pkt.):

5 pkt – koń zatrzymuje się płynnie i stoi spokojnie przez 20 s podczas każdego zatrzymania;

4 pkt – koń zatrzymuje się płynnie, ale stojąc wykazuje pewną nerwowość, podczas zatrzymań nie stoi do końca 20s, stoi po ok. 15 s;

3 pkt – koń zatrzymuje się mało płynnie i stojąc jest niespokojny, nerwowy, kręci się, stoi podczas każdego zatrzymania nie dłużej jak 10 s;

2 pkt – koń zatrzymuje się z trudem, po kilku (2-3) próbach zatrzymania go przez powożącego, po zatrzymaniu kręci się i po kilku sekundach rusza;

1 pkt – koń zatrzymuje się po wielu próbach zatrzymania go przez powożącego, nie potrafi stać w miejscu, rusza po zatrzymaniu.

2.1.5. Koń może zostać zdyskwalifikowany, gdy podczas tej części próby szarpie, skręca na boki, skacze, nie chce przyłożyć się do ciągnięcia, cały czas zachowuje się nerwowo, stwarzając zagrożenie dla powożącego, komisji lub osób postronnych.

2.1.6. Ocena końcowa:

10 pkt. – ocena wybitna

8-9 pkt. – ocena bardzo dobra

6-7 pkt. – ocena dobra

4-5 pkt. – ocena dostateczna

poniżej 4 pkt. – próba niezaliczona

2.2. Próba posłuszeństwa i przydatności do pracy w zaprzęgu

2.2.1. Próba składa się z pięciu elementów, służących ocenie posłuszeństwa, spokoju i przydatności ogiera do pracy w zaprzęgu:

2.2.1.a. Prezentacja ogiera przed komisją:

Stępuje i kłusuje bez problemu, zachowuje nieruchomość przy staniu - 5 pkt

Stępuje i kłusuje, niespokojny po zatrzymaniu - 4

Stępuje i kłusuje, ale ciągnie w bok - 3

Idzie nieregularnie w stępie oraz nie utrzymuje rytmu w kłusie - 2

Brak możliwości oceny ruchu (capluje, galopuje, nie idzie po prostej, wyrzywa się - 1

Brak panowania prowadzącego nad koniem, niebezpieczny dla ludzi - 0

2.2.1.b. Podnoszenie nóg:

Bez problemu, nie stawia żadnego oporu - 5 pkt

Niewielki opór, nie broni się - 4 itd.

Daje nogi poza jedną z niewielkim oporem - 3

Daje nogi poza jedną, podanie i utrzymanie nóg wymaga wysiłku, ale koń nie zachowuje się agresywnie i nie kopie - 2

Nie daje nóg - 1

Nie daje nóg, jest niebezpieczny dla ludzi - 0

2.2.1.c. Zakładanie uprzęży i lejcy oraz sprawdzenie reakcji konia na kierowanie lejcami.

Uprząż składająca się z chomąta lub szorów oraz lejcy i wędzidła zakładają 2 osoby. Koń zostaje wyprowadzony z boksu lub stanowiska na wolny plac w ogłowie lub lonży lub krótkich wodzach. Na placu zostaje zakładana uprzęż i lejce oraz dopasowywane wędzidło, podogonie i inne elementy uprzęży. Następnie jedna z osób za pomocą lejcy kieruje konia w miejsce próby uciągu. W pierwszej fazie dopuszczalne jest ukierunkowanie konia przez pomocnika za pomocą lonży.

Ogier bez problemu i żadnego oporu pozwala założyć uprzęż i posłusznie zdąża na miejsce próby uciągu zatrzymując się spokojnie w wyznaczonym miejscu - 5 pkt

Stawia niewielki opór, ale nie broni się i z niewielkim oporem pozwala się kierować do miejsca próby uciągu, gdzie zatrzymuje się i stoi spokojnie - 4

Przy zakładaniu uprzęży widać lekki niepokój, potrzebna jest pomoc drugiej osoby, przy podejściu do miejsca uciągu idzie nierówno, podkłusowuje, ciągnie w bok itp. Przy przypinaniu orczyka potrzebna pomoc drugiej osoby - 3

Widać nerwowość przy zakładaniu uprzęży, ale nie jest to niebezpieczne dla ludzi. Zaprzęgają 2 osoby. Do miejsca uciągu idzie nerwowo i nieregularnie, ale bez oznak złości - 2

Ogier przy zaprzęganiu i doprowadzeniu na miejsce próby trudny do opanowania. Prowadzą 2 osoby. Po dojeździe zachowuje się nerwowo - 1

Nie pozwala założyć uprzęży w ciągu dwóch minut. Jest nerwowy i niebezpieczny - 0

2.2.1.d. Umiejętność ciągnięcia obciążnika o wadze około 20% masy konia po podłożu trawiastym bądź innym o zbitej strukturze.

Obciążnikiem sprawdzającym chęć ciągnięcia mogą być specjalnie skonstruowane sanie, drewniana kłoda lub inna konstrukcja o wadze wynoszącej około 20% wagi ogiera. Do obciążnika przymocowany jest hak, na który zakłada się orczyk. Na orczyk jedna z osób zakłada postronki, druga asekuje ogiera przy pysku. Próba polega na trzykrotnym ruszeniu i ciągnięciu obciążnika na dystansie około 15 metrów oraz trzykrotnym zatrzymaniu i postoju konia w czasie 10 sekund. Oceniany jest spokój, posłuszeństwo i chęć współpracy ogiera z człowiekiem, wkładanie się w uprzęż. Próbę wykonuje jedna osoba kierując koniem za pomocą lejcy z tyłu. Dopuszczalna jest asekuracja drugiej osoby przy pysku, ale wówczas za tę część próby ogier nie może otrzymać więcej niż 3 punkty.

Koń ciągnie chętnie, trzy razy rusza bez szarpania, spokojnie wkładając się w uprzęż - 5 pkt

Koń ciągnie chętnie, ale z pewnym wysiłkiem lub ciągnie nerwowo, ale rusza bez szarpania - 4

Koń ciągnie chętnie, ale rusza z pewnym szarpaniem - 3

Koń ciągnie z szarpaniem, z dużym wysiłkiem, z kilkoma próbami ruszania, przy ruszaniu kręci się i jest niespokojny - 2

Koń kilka razy przykłada się do ciągnięcia z szarpaniem, z cechami nerwowego zachowania się i z trudem pokonuje opór wozu - 1

Odmawia ciągnięcia - 0

2.2.1.e. Zachowanie się ogiera przy trzykrotnym zatrzymaniu w czasie próby uciągu.

Koń zatrzymuje się płynnie i stoi spokojnie przez 10 s podczas każdego zatrzymania - 5 pkt

Koń zatrzymuje się płynnie, ale stojąc wykazuje pewną nerwowość, podczas zatrzymań nie stoi do końca 10 s, stoi ok. 5 s - 4

Koń zatrzymuje się mało płynnie, i stojąc jest niespokojny, nerwowy, kręci się, stoi podczas każdego zatrzymania nie dłużej jak 5 s - 3

Koń zatrzymuje się z trudem, po kilku (2-3) próbach zatrzymania go przez powożącego, po zatrzymaniu kręci się i po kilku sekundach rusza - 2

Koń zatrzymuje się po wielu próbach zatrzymania go przez powożącego, nie potrafi stać w miejscu, rusza po zatrzymaniu - 1

Ogier nie jest w stanie ustać 1-2 sekundy, jest nerwowy i zachowuje się niebezpiecznie - 0

2.2.2. Do zaliczenia całości próby niezbędne jest uzyskanie minimum 13 pkt., przy czym za każdy z 5 elementów ogier musi uzyskać minimum 2 pkt.

2.2.3. Ocena końcowa:

wybitna 24-25 pkt.

bardzo dobra 21-23 pkt.

dobra 17-20 pkt.

dostateczna 13-16 pkt.

próba niezdana poniżej 13 pkt.

W każdej części skala ocen co 1,0 pkt.